



Εισαγωγή στη διδακτική των γλωσσών

Ενότητα 7: Διδασκαλία Στρατηγικών Μάθησης

Υψηλάντης Γεώργιος, αναπληρωτής καθηγητής
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας & Φιλολογίας



Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.





Διδασκαλία Στρατηγικών Μάθησης

Από Diane Larsen-Freeman (2000) *Techniques and Principles in Language Teaching* Oxford University Press



Περιεχόμενα ενότητας

1. Οι μέθοδοι.
2. Learning strategies training.
3. Λίστα στρατηγικών μάθησης.
4. Ο στόχος.
5. ... πάντως.
6. Από τη μεριά του δασκάλου.
7. Cognition και Meta-cognition.
8. ... επίσης.
9. Cooperative or Collaborative learning (Συνεργατική μάθηση).



1. Οι μέθοδοι

- ✓ The Grammar Translation (GM).
- ✓ The Direct Method.
- ✓ The Audio-Lingual Method.
- ✓ The Silent Way.
- ✓ Desuggestopedia.
- ✓ Community Language Learning.
- ✓ Total Physical Response.
- ✓ Communicative Language Teaching.
- ✓ Content-based, Task based, and Participatory Approaches.
- Learning Strategy Training, Cooperative Learning, and Multiple Intelligences.



2. Learning strategies training 1/3

Εισαγωγή:

- Η βασική διαφορά με τις προηγούμενες μεθόδους είναι ότι η εστίαση βρίσκεται στον μαθητή.
- Αν και δεν πρόκειται για «μέθοδο» έχει αρκετές ενδιαφέρουσες μεθοδολογικές πρακτικές.
- <https://www.youtube.com/watch?v=siNy5vXWbOY>



2. Learning strategies training 2/3

Αρχές:

1. Οι μαθητές μετά το '70 δείχνουν να είναι περισσότερο υπεύθυνοι για την μάθησή τους.
2. Ο Rubin (1975) διερεύνησε τι ακριβώς κάνουν οι «καλοί μαθητές» για να βελτιώσουν την μάθησή τους και έτσι έχουμε την πρώτη λίστα στρατηγικών μάθησης.
3. Οι προσωπικές τους εμπειρίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.
4. Η μελέτη των στρατηγικών συμβάλει στην επιτυχία.



2. Learning strategies training 3/3

Αρχές:

- Ο δάσκαλος οφείλει να διδάξει και στρατηγικές μάθησης και όχι μόνον την γλώσσα.
- Για αρκετούς μαθητές οι στρατηγικές θα πρέπει να διδαχθούν με πρακτική άσκηση.
- Οι μαθητές πρέπει να γίνουν αυτόνομοι με αυτοδιαχείριση και αυτο-αξιολόγηση.
- Είναι σημαντικό να μεταφέρουμε τις στρατηγικές και σε άλλα γνωστικά αντικείμενα και περιστάσεις.
- Οι στρατηγικές δεν θα πρέπει να διδάσκονται αποσπασματικά αλλά ως μέρος του curriculum.



3. Λίστα στρατηγικών μάθησης 1/3

- Δείχνουν διάθεση για να προχωρήσουν σε εικασίες και πραγματοποιούν σωστές εικασίες (ειδικά με τις εικασίες είναι χρήσιμες ακόμη και στην αξιολόγηση, άρθρο).

https://www.academia.edu/11013085/Piloting_a_polychotomous_partial-credit_scoring_procedure_in_a_multiple_choice_test



3. Λίστα στρατηγικών μάθησης 2/3

- Έχουν διάθεση (κίνητρο) για επικοινωνία και μάλιστα σε βαθμό που να φαίνονται «κωμικοί» (ρискάρουν).
- Προσέχουν την δομή αλλά και το περιεχόμενο της γλώσσας τους.
- Κάνουν πρακτική και ελέγχουν τον λόγο τους αλλά και τον λόγο των άλλων.
- Επιλέγουν στρατηγικές που τους βοηθούν περισσότερο (σε σχέση με την δραστηριότητα). Γνωρίζουν γιατί αλλά και τι κάνουν.



3. Λίστα στρατηγικών μάθησης 3/3

- Αναγνωρίζουν και σχηματίζουν δομές μάθησης.
- Μαθαίνουν να σκέφτονται και να ονειρεύονται στην γλώσσα στόχο.



4. Ο στόχος

- Αυτονομία του μαθητή (μαθητές που να μπορούν να μαθαίνουν μόνοι τους και μετά το πέρας των μαθημάτων).
- Μόλις το ανακάλυψαν αυτό οι δάσκαλοι ανακάλυψαν επίσης ότι χρειάζεται και εκπαίδευση των μαθητών σε αυτό!!
- Είναι αυτό κάτι καινούργιο;
- Υπάρχει κάποιος άλλος που είναι συνυπεύθυνος για την διαδικασία; Υπάρχει εκεί ανάλογη εκπαίδευση;



5. ... πάντως

- Η εκπαίδευση σε στρατηγικές μάθησης θα μπορούσε να βοηθήσει. Πιθανά βήματα;
 1. Καταγραφή στρατηγικών που χρησιμοποιούν οι μαθητές.
 2. Καταγραφή του γνωστικού και μαθησιακού στυλ.
 3. Προτάσεις για βελτίωση στρατηγικών (ποιες μπορεί να λειτουργήσουν καλύτερα ως σετ παρά τυχαίες επιλογές).
 4. Καταγραφή βελτίωσης.
 5. Διορθώσεις.



6. Από τη μεριά του δασκάλου

- Οργάνωση μαθήματος.
- Παρακολούθηση.
- Αξιολόγηση.

Όλα τα παραπάνω σε σχέση με την μαθησιακή δραστηριότητα.



7. Cognition και Meta-cognition

- Cognition..... Αφορά στη μάθηση.
- Meta-cognition.... Αφορά στο πώς να μαθαίνει και συνεπώς στην αυτοδιάθεση ή στην αυτο-επιστασία.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων παράλληλα.
- Μετα-γνωστική ανάπτυξη σε σχέση με δημιουργία σχημάτων, μεταφορά γνώσης από την γλώσσα στα άλλα μαθήματα, σκέψη (λογισμός), κίνητρο, αυτοπεποίθηση, ατμόσφαιρα εμπιστοσύνης για ανάληψη ρίσκου.



8. ... επίσης

- Ποιες συνθήκες βοηθούν στη μάθηση;
- Τι θέλεις να μάθεις (βραχύ και μακροπρόθεσμους στόχους);
- Έλεγχος μαθησιακής πορείας (καταλάβατε σίγουρα;).



9. Cooperative or Collaborative learning (Συνεργατική μάθηση) 1/5

- Στην συνεργατική μάθηση το σημαντικό δεν είναι η συνεργασία των μαθητών αλλά κυρίως το είδος της συνεργασίας.
- Ο δάσκαλος διδάσκει συνεργατικές ή κοινωνικές δεξιότητες έτσι ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της συνεργασίας και συνεπώς της μάθησης μέσω αυτής.
- Η συνεργασία ως εκ τούτου δεν αποτελεί μόνον το μέσο της μάθησης αλλά και το αντικείμενο.



9. Cooperative or Collaborative learning (Συνεργατική μάθηση) 2/5

Αρχές:

- Οι μαθητές βοηθούν ο ένας τον άλλο στην εκμάθηση. Έτσι μαθαίνουν να μην σκέφτονται και να ενεργούν ανταγωνιστικά αλλά συνεργατικά σε ομάδες.
- Οι ομάδες δημιουργούνται με κάποιο σκοπό και όχι εντελώς τυχαία, δηλ. μικτών ικανοτήτων, άντρες και γυναίκες, διαφορετικών εθνοτήτων (αν υπάρχουν). Έτσι μαθαίνουν να αποδέχονται και τους «άλλους».



9. Cooperative or Collaborative learning (Συνεργατική μάθηση) 3/5

Αρχές:

- Η προσπάθεια ενός αποτελεί και ανταμοιβή για τους άλλους (ζητούμε να απαντήσουν σε κριτήρια συνεργασίας πως τα πήγαν).
- Κοινωνικές δεξιότητες όπως να αναγνωρίζουν την συμβολή των άλλων, να ζητούν τους άλλους να συμμετέχουν, και να κρατούν χαμηλά τις διαφορές.



9. Cooperative or Collaborative learning (Συνεργατική μάθηση) 4/5

Αρχές:

- Η γλωσσική απόκτηση υποστηρίζεται από την χρήση της γλώσσας ανάμεσα στους μαθητές (uptake).
- Αν και συνεργάζονται ο κάθε ένας έχει την δική του υπευθυνότητα.
- Αξιοπιστία και υπευθυνότητα για την μάθηση είναι μοιρασμένη.
- Το κάθε μέλος θα πρέπει να ενθαρρύνεται να αισθάνεται υπεύθυνο και να συμμετέχει στην μάθηση. Η ηγεσία θα πρέπει να μοιράζεται.



9. Cooperative or Collaborative learning (Συνεργατική μάθηση) 5/5

Αρχές:

- Οι δάσκαλοι δεν διδάσκουν μόνο γλώσσα αλλά και συνεργασία. Διδάσκεται παράλληλα η ακαδημαϊκή γλώσσα αλλά και η ειδική γλώσσα για κοινωνικούς σκοπούς.



Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Υψηλάντης Γεώργιος.
«Εισαγωγή στη διδακτική των γλωσσών. Διδασκαλία Στρατηγικών Μάθησης».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS306/>



Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>





Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Ρουμανλή Ελένη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

